

ગુજરાતીઓને મળેલાં રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય અકાદમી એવોર્ડ

દિલ્લી સ્થિત રાષ્ટ્રીય અકાદમી શ્રેષ્ઠ ભારતીય સર્જકોનું દર વર્ષે એવોર્ડ દ્વારા સન્માન કરે છે. ઇ.સ. ૧૯૫૫થી આ એવોર્ડ અપાય છે. આજ સુધીમાં ગુજરાતી સાહિત્યની નીચે મુજબની કૃતિઓ અને કર્તા આ એવોર્ડને પાત્ર ઠર્યા છે. (વર્ષ ૧૯૫૭, ૧૯૫૯, ૧૯૬૬ અને ૧૯૭૨ માં ગુજરાતી કૃતિને સાહિત્ય અકાદમીના એવોર્ડ અપાયા નથી.)

વર્ષ	કૃતિ	સાહિત્ય	કર્તા
૧૯૫૫	મહાદેવભાઈની ડાયરી	ડાયરી સાહિત્ય	મહાદેવભાઈ દેસાઈ
૧૯૫૬	બૃહદ્દર્શીગણ	પિંગળશાસ્ત્ર	રામનારાયણ વિ. પાઠક
૧૯૫૮	દર્શન અને ચિંતન	તત્ત્વજ્ઞાન	પંડિત સુખલાલજી (પ્રજ્ઞાયક્ષુ)
૧૯૬૦	શર્વિલક	નાટક	રસિકલાલ છો. પરીખ
૧૯૬૧	કચ્છનું સંસ્કૃતિદર્શન	સંસ્કૃતિ	રામસિંહજી રાઠોડ
૧૯૬૨	ઉપાયન	વિવેચન	પ્રો. વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
૧૯૬૩	શાંત કોલાહલ	કાવ્યસંગ્રહ	રાજેન્દ્ર શાહ
૧૯૬૪	નેવેદ્ય	નિબંધ	ડોલરરાય માંકડ
૧૯૬૫	જીવનવ્યવસ્થા	નિબંધ	કાકાસાહેબ કાલેલકર
૧૯૬૭	ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન	ભાષાશાસ્ત્ર	ડો. પ્રબોધ પંડિત
૧૯૬૮	અવલોકન	વિવેચન	સુન્દરમ્
૧૯૬૯	કુળકથાઓ	રેખાચિત્રો	સ્વામી આનંદ (અસ્વીકાર)
૧૯૭૦	અભિનવનો રસવિચાર	વિવેચન	નગીનદાસ પારેખ
૧૯૭૧	નાટ્ય ગઠરિયાં	પ્રવાસકથા	ચંદ્રવદન મહેતા
૧૯૭૩	કવિની શ્રદ્ધા	વિવેચન	ઉમાશંકર જોષી
૧૯૭૪	તારતમ્ય	વિવેચન	અનંતરાય રાવળ
૧૯૭૫	સોક્રેટિસ	નવલકથા	મનુભાઈ પંચોળી 'દર્શક'

૧૯૭૬	અશ્વત્થ	કાવ્યસંગ્રહ	નટવરલાલ કે.પંડ્યા'ઉશનસ્'
૧૯૭૭	ઉપવાસ કથાત્રયી	નવલકથા	રઘુવીર ચૌધરી
૧૯૭૮	હયાતી	કાવ્યસંગ્રહ	હરીન્દ્ર દવે
૧૯૭૯	વમળનાં વન	કાવ્યસંગ્રહ	જગદીશ જોષી (મરણોતર)
૧૯૮૦	અનુનય	કાવ્યસંગ્રહ	જયંત પાઠક
૧૯૮૧	રચના અને સંરચના	વિવેચન	ડો. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૧૯૮૨	લીલેરો ઢાળ	કાવ્યસંગ્રહ	પ્રિયકાન્ત મણિયાર(મરણોતર)
૧૯૮૩	ચિન્તયામિ મનસા	વિવેચન	ડો. સુરેશ જોષી (અસ્વીકાર)
૧૯૮૪	વિવેચનની પ્રક્રિયા	વિવેચન	ડો. રમણલાલ જોષી
૧૯૮૫	સાત પગલાં આકાશમાં	નવલકથા	કુંદનિકા કાપડિયા
૧૯૮૬	ધૂળમાંથી પગલીઓ	સંસ્મરણો	ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૧૯૮૭	જટાયુ	કાવ્યસંગ્રહ	સિતાંશુ યશશ્વંદ્ર
૧૯૮૮	અસૂર્યલોક	નવલકથા	ભગવતીકુમાર શર્મા
૧૯૮૯	આંગળિયાત	નવલકથા	જોસેફ મેકવાન
૧૯૯૦	સ્ટેચ્યુ	નિબંધસંગ્રહ	અનિલ જોષી
૧૯૯૧	ટોળાં,અવાજ, ઘોંઘાટ	કાવ્યસંગ્રહ	લાભશંકર ઠાકર
૧૯૯૨	દેવોની ઘાટી	પ્રવાસવર્ણન	ભોળાશંકર પટેલ
૧૯૯૩	અગ્નિકુંડમાં ઊગેલું ગુલાબ	જીવનચરિત્ર	નારાયણ દેસાઈ
૧૯૯૪	વિતાન સુદ બીજ	કાવ્યસંગ્રહ	રમેશ પારેખ
૧૯૯૫	અણસાર	નવલકથા	વર્ષા અડાલજા
૧૯૯૬	અંધારી ગલીમાં સફેદ ટપકાં	વાર્તાસંગ્રહ	હિમાંશી શેલત
૧૯૯૭	ફૂલો	નવલકથા	અશોકપુરી ગોસ્વામી
૧૯૯૮	વણકાદેખમ	વિવેચન	જયંત કોઠારી

૧૯૯૯	ગુજરાતી સાહિત્ય-પૂર્વાધ ઉત્તરાર્ધ	વિવેચન	નિરંજન ભગત
૨૦૦૦	ધુંધભરી ખીણ	નવલકથા	વીનેશ અંતાણી
૨૦૦૧	આગંતુક	નવલકથા	ધીરુબહેન પટેલ
૨૦૦૨	તત્ત્વમસી	નવલકથા	ધ્રુવ પ્રબોધરાય ભટ્ટ
૨૦૦૩	અખેપાતર	નવલકથા	બિંદુ ભટ્ટ
૨૦૦૪	ધ મેમરીઝ ઓફ ધ વેલફેર સ્ટેટ	નવલકથા	ઉપમન્યુ ચેટર્જી
૨૦૦૫	અખંડ ઝાલર વાગે	કાવ્યસંગ્રહ	સુરેશ દલાલ
૨૦૦૬	આટાનો સૂરજ	નિબંધસંગ્રહ	રતિલાલ 'અનિલ'

◆